

LAPS
Gerrit Rietveld Academie
www.laps-rietveld.nl

[PDF](#)

27.11.2013 15:00-17:00

We Educate One Another

Introducing new intermediaries

Sjaak Langenberg & Rosé de Beer

Ter afronding van hun [Rietveld Research Residency](#) presenteren [Sjaak Langenberg & Rosé de Beer](#) actuele plannen die voortvloeien uit het onderzoek en introduceren zij sleutelfiguren die zij gedurende het onderzoeksjaar hebben ontmoet.

Het langdurig slechte economisch tij is vruchtbare grond voor maatschappelijke transitie en nieuwe samenwerkingsverbanden. Om die samenwerkingen tot stand te brengen zijn er nieuwe intermediairs nodig. Ogenschijnlijk conflicterende werelden staan de oplossing van maatschappelijke urgente thema's in de weg. Om elkaars taal te leren verstaan moet er een tussentaal ontworpen worden die een brug kan slaan tussen de wereld van de kunst en de ouderenzorg, tussen social design en de bankenwereld, tussen vrije kunst en vastgoed, enzovoort. Daartoe moeten we elkaar opleiden. Om daarmee een begin te maken trekken Langenberg & de Beer in hun onderzoek vergelijkingen tussen hun kunstenaarspraktijk en de praktijk van gedragspsychologen, publieksfilosofen, goochelaars, verandermanagers, ideële reclamemakers en illustere figuren zoals de politicus Antanas Mockus, de voormalige burgemeester van Bogota die de verkeersveiligheid op straat verhoogde door politieagenten om te scholen tot mimespelers.

De schijnbare onoplosbaarheid van veel belangrijke (economische/sociale) vraagstukken is terug te voeren op het onvermogen (of de weigering) om gedrag daadwerkelijk te veranderen. Kunstenaars en social designers zijn in staat om maatschappelijke vraagstukken te reframen. Op basis daarvan ontstaan nieuwe handelingsperspectieven. Kunstenaars maken alternatieven zichtbaar en tastbaar.

Er liggen hele andere opdrachten in het verschiet dan tot dusverre in de context van kunst in de openbare ruimte werden verstrekt. De nieuwe intermediairs kunnen een belangrijke rol spelen bij deze opgaven.

Datum: 27 november 2013 15:00 – 17:00

Locatie: Gerrit Rietveld Academie, kamer 105, 1ste verdieping, Fred. Roeskestraat 98, 1076 ED Amsterdam

Alles draait om mensen. Daarom introduceren Sjaak Langenberg & Rosé de Beer:

Mieke Moor, legt zich als filosoof en organisatieadviseur bij organisatiebureau Twynstra Gudde toe op vraagstukken rondom de basale betekenis van 'organisatie': het menselijk vermogen om de chaotische werkelijkheid te ordenen. Veel dagelijkse werk wordt hierdoor gedomineerd: met beleidsplannen, strategienota's, organogrammen proberen we onze complexe wereld te vatten, overzicht te creëren, risico's te beheersen. In die ordeningsdrang blijft vaak weinig ruimte over voor het besef dat 'waar het werkelijk om draait' niet te regelen is. In het nuttigheidsdenken wordt veel waardevols uitgesloten. In de gezondheidszorg is

het 'geweld' van die regelzucht voelbaar. Moor heeft deze thematiek uitvoerig onderzocht in het boek 'Tussen de regels'. Een esthetische beschouwing over geweld van organisatie', waarop zij in 2012 promoveerde, 'een gewaagd boek over de relatie tussen kunst en werk'.

Anita van de Looij ontwikkelde tijdens haar studie Veranderkunde (SIOO) een nieuwe methodiek waarbij zij kunstinterventies inzet bij organisatievraagstukken. Zij onderzoekt de kenmerken van werken op het grensvlak van kunst en organisatie(s) en werkt aan een boek hierover. Eerder was zij onder meer hoofd Duurzaamheid, Energie & Milieu van de gemeente Tilburg.

Sjoerd ter Borg studeerde politicologie aan de Universiteit van Amsterdam en had samen met Anne Janssens een creatief projectbureau voor slimme klussen: CiP Kollektief. Vervolgens maakte hij onderdeel uit van Vacant NL aan het Sandberg instituut en deed hij ontwerpend onderzoek naar het tijdelijk gebruik van leegstaande gebouwen. Dit leidde tot het plan 'Uitgeverij van de leegstand'. Recent maakte hij met Matthijs Voordenberg een documentaire over de toekomst van het studentenactivisme. Tijdens zijn studie politicologie sprak hij veelvuldig over 'wicked problems'. Ter Borg vindt dat juist ontwerpers zich met deze maatschappelijke problemen moeten bezig houden, omdat beleidsnotities altijd vanuit eenzelfde benadering worden geschreven.

Tabo Goudswaard is social designer. Hij studeerde in 2009 af aan de Gerrit Rietveld Academie in Amsterdam, afdeling Fine Arts (DOGtime). Hij ontwikkelt artistieke strategieën voor (vastgelopen) maatschappelijke vraagstukken. Momenteel is hij structureel verbonden aan Geen Kunst, een adviesdienst van organisatiebureau Twynstra Gudde waarbij kunstenaars en adviseurs samenwerken voor een zo groot mogelijke impact op maatschappelijke vraagstukken. Goudswaard is initiator van het publieke onderzoeksproject SocialDesignForWickedProblems. In het kader van dit onderzoek werken Sjaak Langenberg & Rosé de Beer aan het maatschappelijk vraagstuk 'financiële bewusteloosheid' dat is ingediend door ING Insurance/Nationale Nederlanden.

Deze 'intermediairs' zullen reflecteren op het werk van Langenberg & de Beer. Zij zullen laten hoe ze elk op eigen wijze tolk en gids zijn tussen de wereld van de kunst en de wereld waarin zij zelf opereren.

De Rietveld Research Residency (RRR) is een door de [Gerrit Rietveld Academie](#) in samenwerking met het [Mondriaan Fonds](#) in het leven geroepen onderzoeksplek voor kunstenaars. Langenberg & De Beer waren in 2012 twee dagen per week gekoppeld aan het Sandberg Instituut, de master-opleiding van de Rietveld Academie.

Related posts:

1. [We Educate One Another](#)